

Delovno občestvo za gospodinjске nadaljevalne šole v Celju.

V nedeljo dne 15. novembra so se zbrale k delovnemu občestvu učiteljice-voditeljice gospodinjске nadaljevalnih šol in mnogo tovarišice v dvorani Celjskega doma. Udeležba je bila kljub slabemu vremenu polnoštevilna, kar je znak velikega zanimanja za to šolstvo.

Delovno občestvo otvori predsednica odbora gosp. nadaljevalnih šol pred Anka Mešičkova iz Krčevine pri Mariboru.

S priručnimi besedami omenja pismo Nj. Vel. kralja učiteljstvu in pozove navzoče, naj vzkliknejo svojemu velikemu kralju trikratni: »Živio!«

Odpošljejo se brzojavki g. banu dr. Marušiču in pomočniku g. dr. Pirkmajerju v zahvalo za naklonjenost, ki jo gojita napram nadaljevalnemu šolstvu.

Besedo povzame nato referent za gosp. in kmet. nad. šole g. Jože Krošl. V imenu banske uprave pozdravi udeleženke in želi, naj bo delovno občestvo vpogled v dušo in srce, zdravje in bolezen gospodinjске nadaljevalnih šol.

Kar je družinskim članom, raztepenim širom sveta, dom, kamor se vračajo, četudi je še tako skromen in črpajo iz njegove domačnosti in priručnosti novih sil za borbeno življenje zunaj doma, tako naj bo delovno občestvo vsem učiteljicam krepka opora za nadaljnje delo.

G. referent preide nato k poročilu: »Delovanje gosp. nadaljevalnih šol v l. 1930./31.«

Vsaka gosp. nadaljevalna šola je izraz duševnosti kraja, v katerem je. Sedanji gospodarski položaj je slab in ravno to nas opozarja, kako so gospodinjске nadaljevalne šole nujno potrebne. Njih ugoden razvoj in napredek kaže, da se jih je ljudstvo oprijelo in vzljubilo.

Številke ne izkazujejo dela in trpljenja ter izrabljenih duševnih in telesnih sil voditeljic, da si pridobi šola trdna tla in služi svojemu namenu.

Uporabiti in usmeriti je treba vse sile, da se ohrani kmetijski stan zdrav. Če propade on, propade tudi ostala družba. Duša kmetijskega življenja, zlasti družine, je žena. Če žena ni izobrazena, je napredek nemogoč.

Potrebna je pa predvsem vzgoja. Spoznanje, da je na kmetih pomanjkanje dobre vzgoje večje kot pomanjkanje strojev, je popolnoma pravilno.

Ker sloni vzgoja le na ženah-materah, zato je gosp. nad. šola zagrabila v svojo žilavostjo tam, kjer je delo najpotrebnejše: to je vzgoja in pouk kmetijske ženske mladine. S svojim delom skuša vzgojiti kmetijska dekleta v zdrav naraščaj, na katerega brez skrbi zidamo bodočnost.

Naše kmetijsko žentstvo še ni izobrazeno in vzgojeno. Če pošlje kak bogat posestnik svoje hčere v mesto ali kamorkoli, da se malo izobrazijo, je to le drobec, mi moramo zaseči vsa dekleta, vsa bodoča gospodinjice.

Izobrazeno in dvignjeno na ono duševno višino, ki jo zahteva sodobno življenje za uspešen napredek, bo šele tedaj, kadar bo hčeram malih posestnikov omogočena vzgoja in izobrazba. Ravno to nalogo vrše gospodinjске nadaljevalne šole, ki sprejemajo pod svoje okrilje radi svoje prikrjenosti tudi najrevnejša dekleta.

To je tudi oni veliki vzrok, da naše šole dobro napredujejo. Če se ustavimo pri številkah ki nikakor niso zrcalo dela in uspehov, ugotovimo sledeče:

V preteklem šolskem letu 1930./31. je bilo 54 gospodinjjskih nadaljevalnih šol. Delovale niso 3. Obsegale so 64 letnikov. V začetku šol. leta je bilo 702 učenk, katerih

število se je do konca šolskega leta skrčilo na 680.

Sole se precej enakomerno razvijajo, le v južnem delu Dravske banovine zaostajajo. V veliko pomoč je kralj. ban. uprava, ki je nabavila mnogim šolam inventar ali šivalni stroj.

Banska uprava skrbi tudi za primerno pripravo učiteljic za poučevanje na gospodinjске nadaljevalnih šolah. Prireja tečaje, ki naj učiteljice metodično in praktično usposobijo.

V letošnjih počitnicah sta se vršila v Mariboru dva uvodna tečaja. Prvi je bil od 3. do 14. avgusta, drugi pa od 14. do 28. avgusta. Tečaj je obiskovalo 83 učiteljic.

Praktični tečaj se je vršil na banovinskem posestvu na Mali Loki od 17. avgusta do 15. septembra. Sprejetih je bilo 20 učiteljic in ena poštna uradnica. Odklonjenih je bilo 27 učiteljic zaradi pomanjkanja prostora.

Banska uprava skuša oskrbeti tudi različne učne pripomočke.

Z besedami: »Ne kloni, ne odpovej se, vzdrži!« je končal g. referent svoje poročilo, ki so ga udeleženke sprejele z velikim zanimanjem in odobravanjem.

Sledil je referat: »Sodelovanje učiteljic pri gospodinjjskih nadaljevalnih šolah«. Poročala je tov. Marta Plavšak, voditeljica gospodinjjske nadaljevalne šole iz Trbovelj.

Izčrpno je obdelala vse možnosti, katere učiteljice naj poučujejo na gospodinjjsko nadaljevalnih šolah. Nastane vprašanje, katere so to: zmožnejše, starejše, pridnejše, one, ki imajo zaupanje pri ljudeh itd.

Vsaka izmed naštetih ima prednosti, ki govore za njo, zato je odločitev težka. Neizpodbitno pa je, da mora biti voditeljica osebnost, ki brez omahovanja vzgaja in uči dekleta ne oziraje se na domačo politiko, ne na svetovno krizo. Nobena stvar naj ne spravi s terena in uspeh ji je zagotovljen.

Tov. Plavšakova je poudarjala potrebo vzgoje mladih učiteljic, da bodo znale poprijeti za delo, ko ga bodo odložile starjše.

Tovarišica predsednica je poročala: o notranjem razvoju gospodinjjske nadaljevalnih šol.

Iz poročil vseh šol Dravske banovine nam je orisala položaj in razvoj gospodinjjske nadaljevalnih šol v notranjosti. Pokazala je na težkoče, ki razvoj ovirajo in prednosti, ki ga pospešujejo.

Iz vsega poročila zveni klic po izboljšanju gospodarskega položaja. Sedaj je čas v katerem so gospodinjjsko nadaljevalne šole potrebne kot nikdar prej.

Gojenke so večinoma iz malih kmetij, ki so občutno udarjene po padcu cen živini in lesu. Skušajmo takim dekletom dati podlago vestnih služkinj, ker jih razmere silijo od doma.

Potrebno je priučiti dekleta na večjo varčnost in skromnost, vrnitev v pristno kmetkost.

V vseh panogah kmetijskega gospodarstva je potrebno izboljšanje.

Zaključne slovesnosti in razstave naj se prilagode današnjim težkim razmeram in krajevnim prilikam.

Tov. Marija Pleško, voditeljica gospodinjjske nadaljevalne šole na Logu pri Vrhnikih, je v svojem referatu: »Ročno delo na gospodinjjsko nadaljevalnih šolah« utemeljila, da je edino v imenovanih šolah umestno le krpanje, mašenje, ročno šivanje, ker so to stvari, ki jih mora znati kmetijska gospodinja, a jih je kljub temu še mnogo, ki tega ne znajo, pač pa imajo polno hišo zaprašeni in umazanih vezanih prtičkov.

sekcije JUU, na čelu s predsednikom Ivanom Dimnikom, zastopniki Učiteljske tiskarne, ki je natisnila brezplačno programe in plakate in drugi predstavniki. Koncert je prenašal Radio Ljubljana, da so mogli tudi oni, ki jim je bil onemogočen prihod v Ljubljano prisostvovati temu, krasnemu v Ljubljani in najbrže daleč naokrog edinstvenemu koncertu.

Ne smemo pa prezreti, da je ta velikanški uspeh Šuligojevega zbora naš uspeh — uspeh vsega učiteljskega stanu — posebno še učiteljskega pevskega zbora, ki vzgaja pevovodje, ter organizacije JUU, v kateri imamo vsi trdno in neomajno hrbenico. Ve tovarišice in tovariši, ki ste vedno radi podpirali delo na pevskem polju, ste pomagali tudi temu zboru do takega uspeha. Ve tovarišice in tovariši, ki ste s svojo neumorno agitacijo pripeljali armade poslušalcev h koncertu, ste tudi pripomogli k uspehu in ve tovarišice in tovariši, ki ste v takem številu kot ne pomnimo, prihiteli h koncertu, ste pripomogli k uspehu. Dokazali ste, da, kadar vas kliče organizacija na pomoč pri kulturnem dviganju naroda, zmorete vse! Vsi vi ste danes v teh težkih časih velikanska opora onim, ki ne klonajo pri delu za narod in domovino. Hvala Vam! Uspeh mladinskega pevskega zbora Trbovlje-Vode je naš uspeh. dolžni smo, da to povemo enkrat jasno in točno. — Vidimo, da organizacija in vsak posameznik hoče in mora podpirati vse one, ki delajo za narod, domovino in stan.

Mladinskemu pevskemu zboru in njega dirigentu Šuligoju ter vsem pomočnikom pa kličemo: Iskrene čestitke, nadaljujte, kar ste pričeli! Želimo Vam pri vsakem koraku tak aplavz in tako pomoč od vseh kot pri ljubljanskem koncertu. Sud.

Deloma so bila mnenja deljena. Načeloma pa so vse udeleženke proti temu, da bi se kje poizkušalo fabricirati šivilje in vezilje, ker to ni namen gospodinjjsko nadaljevalnih šol.

Iz referata tov. Pleškove veje globoko spoznavanje kmetijskih razmer in velika praksa v omenjenem predmetu.

Zborovalke so sprejele sledeče predloge:

I. 1. Delovno občestvo predlaga, da se oskrbe primerne brošurice za kmetijska dekleta.

2. Radi sedanjega težkega gospodarskega položaja naj se ne naročajo knjige, ki niso v skladu z namenom gospodinjjsko nadaljevalnih šol, oziroma jim celo nasprotujejo, n. pr. knjiga: Francoska meščanska kuhinja, izdala Belo-modra knjižnica.

II. 1. Prosimo kralj. ban. upravo, da omogoči 3mesečen praktični tečaj za voditeljice gospodinjjske nadaljevalnih šol v mesečnih junij, julij in avgust, dokler ni posebnega zavoda za celoletno izobrazbo učiteljic.

2. Tečaj naj kralj. ban. uprava razpiše dva meseca pred koncem šolskega leta in objavi imena sprejetih v stanovskih listih.

III. Delovno občestvo prosi šolski radio JUU, naj predavanja za gospodinjjsko nadaljevalne šole oddajajo po programu, ki ga bo izdelal odbor delovnega občestva.

IV. Ker je gospodarski položaj danes težak, predlagamo sledeče:

1. V vsakem kraju naj bo ena gospodinjjsko nadaljevalna šola z enim letnikom.

2. Odobrene gospodinjjsko nadaljevalne šole, ki nimajo dovolj deklet, naj prenehajo.

3. Nove gospodinjjsko nadaljevalne šole se smejo ustanavljati le tam, kjer je zadostno število deklet in kjer ima voditeljica metodični in praktični tečaj. Pri pouku smejo sodelovati le one učiteljice, ki imajo vsaj uvodni tečaj.

Le tisti tečaji so veljavni, ki so jih priredili bivši oblastni samoupravi oziroma jih prireja kraljevska banovinska uprava za izpopolnjevanje in pripravo učiteljic za poučevanje na gospodinjjsko nadaljevalnih šolah.

4. Število rednih honoriranih ur se zniža od 250 na 200. Število izrednih se zniža na minimum.

5. Zaključne slovesnosti naj se vrše le v najredkejših slučajih in le tam, kjer je potrebno, da se ljudje seznanijo z gospodinjjsko nadaljevalno šolo. Razstava naj bo skromna in naj ustreza današnjim težkim razmeram in namenu gospodinjjsko nadaljevalnih šol.

Tovarišica blagajničarka poroča o stanju

blagajne. Po pregledanju računov se izreče odboru absolutorij.

Izvoljen je nastopni odbor: predsednica tov. Anka Mešičkova; tajnica tov. Marija Pleškova; blagajničarka Andreja Grum-Skuljeva; odbornice: Burdianova Karla, Plavšakova Marta, Jankovičeva Mira, Pečnikova Angela in Mercinova Danica.

Vse članice odbora so porazdeljene po okrožjih kot zastopnice in sicer: tov. Anka Mešičkova, vodit. v Krčevini, za Maribor in Dravsko dolino; tov. Pleškova Marija, vodit. na Logu pri Vrhnikih, za Ljubljano in Notranjsko; tov. Grum-Skuljeva Andreja, vodit. v Gabrniku nad Skofjo Loko, za Gorenjsko; tov. Mercinova Danica, vodit. v Stični, za Kočevje — Dolenjsko; tov. Pečnikova Angela, vodit. v Centibi, za Prekmurje in Slovgorice; tov. Jankovičeva Mira, vodit. v Vojniku, za Savinjsko dolino; tov. Burdianova Karla, vodit. v Šmarjem pri Jelšah, za Kozje in Brežice; tov. Plavšakova Marta, vodit. v Trbovljah, za Trbovlje in srez Kamnik.

And.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da zagotovite svoji šoli nabavo z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25 in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v zemljepisnem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Šilke za Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvastih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadran.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja! Budite v otrocih nacionalno zavest z dosego ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samoti Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

blagajne. Po pregledanju računov se izreče odboru absolutorij.

Izvoljen je nastopni odbor: predsednica tov. Anka Mešičkova; tajnica tov. Marija Pleškova; blagajničarka Andreja Grum-Skuljeva; odbornice: Burdianova Karla, Plavšakova Marta, Jankovičeva Mira, Pečnikova Angela in Mercinova Danica.

Vse članice odbora so porazdeljene po okrožjih kot zastopnice in sicer: tov. Anka Mešičkova, vodit. v Krčevini, za Maribor in Dravsko dolino; tov. Pleškova Marija, vodit. na Logu pri Vrhnikih, za Ljubljano in Notranjsko; tov. Grum-Skuljeva Andreja, vodit. v Gabrniku nad Skofjo Loko, za Gorenjsko; tov. Mercinova Danica, vodit. v Stični, za Kočevje — Dolenjsko; tov. Pečnikova Angela, vodit. v Centibi, za Prekmurje in Slovgorice; tov. Jankovičeva Mira, vodit. v Vojniku, za Savinjsko dolino; tov. Burdianova Karla, vodit. v Šmarjem pri Jelšah, za Kozje in Brežice; tov. Plavšakova Marta, vodit. v Trbovljah, za Trbovlje in srez Kamnik.

And.

Delovno občestvo kmetijskih nadaljevalnih šol v Celju.

Preteklo soboto se je vršilo v dvorani Celjskega doma zborovanje kmetijskih nadaljevalnih šol Dravske banovine. Zastopanih je bilo 79 vodij teh šol. Poleg njih je bilo tudi več učiteljev, ki poučujejo na teh šolah. Otvoril je zbor predsednik šolski upravitelj g. Gosak in pozdravil zbrane pionirje našega kmetijskega šolstva, zlasti šolskega svetnika g. Jožeta Krošla, referenta za kmetijsko nadaljevalno šolstvo pri Dravski banovini. Po pozdravnih vzklikih Nj. Vel. kralju je zbor sprejel tudi pozdravni brzojavki banu g. dr. Marušiču in podbanu g. dr. Pirkmajerju v zahvalo za njuno pomoč kmetijskemu nadaljevalnemu šolstvu.

V imenu dravske sekcije JUU je pozdravil zborovalce šolski upravitelj g. Miloš Verk, ki je v imenu sekcije obljubil vso podporo in pomoč kmetijskemu šolstvu, nakar je podal pregledno poročilo o delu v šolskem letu 1930./31. šolski svetnik g. Jože Krošl.

Iz poročila posnemamo, da je delovalo v preteklem šolskem letu 79 kmetijskih nadaljevalnih šol, to je 26 več kakor v predhodnem letu, in to s prav lepimi uspehi. Ob koncu šolskega leta je bilo vpisanih 1575 učencev, povprečno 21 na šolo. Poučevalo je 165 rednih in 68 izrednih predavateljev, kar kaže, ako sodimo po številu, prav lep napredek na polju naše kmetijske prosvete. Govornik je zaključil svoje poročilo z željo naj postanejo kmetijske nadaljevalne šole čuvarice kmetijske kulture in pospeševalke kmetijskega zdravja.

Tem lepim besedam je sledilo zanimivo predavanje šolskega upravitelja g. Josipa Dolgana iz Planine pri Rakeku, ki je v poročilu pod naslovom »Rast kmetijskih nadaljevalnih šol« orisal vrsto lepo se razvijajočih šol iz vseh delov banovine in nam opisal vse podrobno in tiho delo učiteljstva, ki v izvenšolskem času žrtvuje toliko ur kmetijski prosveti.

Zborovanje so posetili: profesor na kmetijski šoli v St. Juriju ob južni železnici g. inž. Fran Koprivšek, prvi apostol kmetijskega gibanja na bivšem Kranjskem in Štajerskem, višji kmetijski nadzornik v p. g. Franc Goričan in novoizvoljeni narodni poslanec za celjski srez g. Ivan Prekoršek. Vsem trem gostom je izrekel prijateljsko dobrodošlico predsednik g. Gosak, nakar se je zahvalil za pozdrav poslanec g. Prekoršek, ki je s toplimi besedami pohvalil zbor idealistov učiteljev, ki delajo čudeže in ustvarjajo zavednega jugoslovenskega kmeta. Ob koncu nagovora je obljubil g. Prekoršek vso pomoč in je z besedami: »Saj vem, da je to vaše delo tudi naše« zaključil nagovor, ki je bil sprejet z navdušenim aplavzom.

Po kratki debati o predavanju g. Dolgana smo čuli tehtne besede g. inž. Koprivška, ki nas je seznanil s pomenom travništva za uspešno živinorejo. Živahne debate so se udeleževali gg.: Gosak, Doberšek, Goričan in drugi. Po kratkem odmoru je govoril šolski upravitelj g. Josip Jurančič od sv. Marka niže Ptuja o snovi: kakšno vzgojo zahteva sedanji gospodarski položaj našega kmeta. Podal je v zgoljeni obliki vse kmetijsko življenje od nekdanj do danes in utemeljil svoje trditve z lastnimi izkušnjami, ki so plod njegovega vsestranskega opazovanja. Sledilo je poročilo predsednika g. Gosaka o delu odbora za kmetijsko nadaljevalno šolstvo, o čemer sta govorila tudi blagajnik g. Jevnikar in tajnik g. Verk.

Zboru je bila predložena posebna resolucija, ki jo je zbor neizpremenjeno s predlogi sprejel obenem s pravilnikom o odboru za kmetijske nadaljevalne šole in o delovnem občestvu.

Pri volitvah, ki so se izvršile ob zaključku, je bil ponovno izvoljen stari odbor z g. Gosakom na čelu, ki je bil izpopolnjen še z zastopniki iz Prekmurja in kamniškega okraja.

OBLAČNIKA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva c. sta 7

priloge — vso bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarov. Bržavni naročniki dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimaci.

